

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG CỦA MỸ

Sách tham khảo dành cho sinh viên - học sinh
muốn du học tại Mỹ

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

*Tổng quan về hệ thống giáo dục
đại học và cao đẳng của Mỹ*

**NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN
& CÔNG TY VĂN HÓA PHƯƠNG NAM
PHỐI HỢP THỰC HIỆN**

**TỔNG QUAN
VỀ HỆ THỐNG GIÁO DỤC
ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG
CỦA MỸ**

*Sách tham khảo dành cho sinh viên - học sinh
muốn du học tại Mỹ*

Người dịch:
NGUYỄN VĂN PHÚ

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

The translation and publication of this book in the Vietnamese language were made possible through the financial support of the Public Affairs Section, Embassy of the United States of American in Hanoi.

Tập sách này được dịch và xuất bản bằng tiếng Việt với sự hỗ trợ về tài chính của Phòng Thông tin - Văn hóa Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội.

Dịch từ nguyên tác tiếng Anh
A Brief Guide to U.S Higher Education-
American Council on Education - 2001

Lời tựa

Cuốn sách này được biên soạn nhằm cung cấp những thông tin cơ bản về hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng cho những người đến thăm nước Mỹ, những người Mỹ quan tâm đến việc học lên cao ở bậc giáo dục đại học, cao đẳng, và những người nước ngoài muốn có một cái nhìn tổng quan về hệ thống giáo dục đại học, cao đẳng của nước này. Cuốn sách có cập nhật thông tin của cuốn **An International Visitor's Guide to Higher Education in the United States** (Giới thiệu về hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng ở Mỹ dành cho du khách quốc tế) của Hội đồng Giáo dục Mỹ (ACE) được xuất bản năm 1999. Trong cuốn sách hướng dẫn này có danh sách các tổ chức và cơ quan của chính phủ Mỹ có liên quan đến giáo dục quốc tế. Cuốn sách được soạn thảo dựa trên nhiều nguồn tài liệu, trong đó có cuốn **Digest of Education Statistics** (Thống kê giáo dục) của Bộ Giáo dục Mỹ, **Open Doors** của Viện Giáo dục quốc tế, và **The Chronicle of Higher Education Almanac**.

Cuốn sách đã được Fred M. Hayward xem xét lại toàn bộ vào năm 1999 với sự đóng góp của Madeleine F.Green, Barbara Turlington và sự giúp đỡ của Muara Porcelli và Lisa Rosenberg.

Phần I

Giới thiệu hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng của Mỹ

Tổng quan

Trong 50 năm qua, hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng ở Mỹ đã trải qua nhiều thay đổi, trong đó đáng chú ý nhất là việc chuyển hướng sang hình thức giáo dục tập trung. Đến năm 1999, 66%¹ dân số Mỹ có trình độ đại học hoặc cao đẳng so với con số 18% vào năm 1940 và 25% vào năm 1967. Tính đến nay,

* Ở Mỹ, "higher education" là từ chỉ hệ thống giáo dục ở bậc đại học và cao đẳng sau cấp bậc phổ thông trung học. Các trường học ở cấp bậc giáo dục này được gọi là đại học, cao đẳng hoặc học viện. Giáo dục sau phổ thông trung học (postsecondary education) là một từ có phạm vi rộng hơn, nó bao gồm hệ thống các trường đại học và cao đẳng, các trường hướng nghiệp và dạy nghề.

1. Bộ Giáo dục Mỹ, "Tỷ lệ những người 25-29 tuổi đã trải qua ít nhất một trường cao đẳng". *The Condition of Education: 2000*, Bảng số 38

Mỹ có tỉ lệ học sinh học tiếp lên đại học hoặc cao đẳng đạt 52%, cao hơn rất nhiều nước trên thế giới, như: Canada (49%), Vương quốc Anh (43%), Pháp (33%), Hungary (20%), Thái Lan (14%)², Mexico (14%), Trung Quốc (6%); Senegal (3%)³.

Hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng của Mỹ hiện nay đang hoạt động khá thông thoáng, không chịu sự quản lý tập trung nhiều, và có rất nhiều ngành học đa dạng, phong phú. Mặc dù ở cấp quốc gia là Bộ Giáo dục, sự quản lý tập trung và quyền hạn của bộ này cũng rất hạn chế. Thay vào đó, 50 bang của Mỹ đều có quyền hạn và trách nhiệm trong việc giám sát, quản lý hệ thống giáo dục đại học và cao đẳng của riêng mình. Mỹ không có một cơ quan quản lý giáo dục quốc gia mang tính trung ương – điều thường xảy ra ở nhiều nước khác trên thế giới.

Trong số 4.064 tổ chức đào tạo đại học và cao đẳng ở Mỹ theo số liệu năm 1998, 58% là của tư nhân. Tuy nhiên, số sinh viên dự thi vào các trường công lại chiếm đến 79%.⁴ Các trường đại học dành cho nghiên cứu và cấp bằng tiến sĩ chỉ chiếm 7% trong tổng số các trường

2. Ủy ban Boyer về giáo dục những người chưa tốt nghiệp đại học ở các trường đại học nghiên cứu, *Reinventing Undergraduate Education: A Blueprint for America's Research Universities*, 1997, trang 5, sử dụng các số liệu dự báo của Tổ chức Hợp tác và phát triển kinh tế (OECD) về số sinh viên trên 15 tuổi.

3. Các con số tổng ở Mexico, Trung Quốc và Senegal thể hiện tỉ lệ nhập học của "nhóm lứa tuổi chính thức" theo xác định của chính phủ cho nhóm lứa tuổi đó. Từ cuốn *UNESCO Statistical Yearbook*, 1999.

4. Bộ Giáo dục Mỹ, Trung tâm Thống kê giáo dục quốc gia, *Digest of Education Statistics*, 2000, Bảng 172, 173.

đại học và cao đẳng nhưng tổng số sinh viên theo học chiếm đến 27%. Các trường chuyên ngành chỉ cấp chứng chỉ cho một số lĩnh vực cụ thể nào đó (như điện tử và thẩm mỹ học (cosmetology)) chiếm khoảng 19% trong tổng số các trường đại học và cao đẳng, nhưng tổng số sinh viên theo học chỉ chiếm khoảng 3%. Như sơ đồ 2 cho thấy, các trường cao đẳng có thời gian khóa học kéo dài 2 năm chiếm tỉ lệ lớn nhất: 42%. Các trường này cấp bằng cao đẳng (associate degree) hoặc tổ chức các khóa học ngắn hạn cấp chứng chỉ. Các trường đại học có thời gian khóa học kéo dài 4 năm chiếm 15%.⁵

Vào năm 1998 có khoảng hơn 14 triệu sinh viên đang theo học ở cấp phổ thông trung học⁶. Trong 50 năm qua, ngoài số sinh viên không ngừng tăng lên, thành phần sinh viên cũng có nhiều thay đổi. Ít hơn 25% số sinh viên hiện nay là “sinh viên truyền thống” – tức là những sinh viên ở độ tuổi 18-22, độc thân, lệ thuộc gia đình về mặt tài chính, sống và học ở trong trường toàn thời gian. Ở hầu hết các trường, ngoại trừ các đại học và cao đẳng có tính chọn lựa cao, hơn 50% số sinh viên có độ tuổi trên 25, đang làm việc và chỉ đến trường bán thời gian.

Giáo dục đại học và cao đẳng ở Mỹ là một ngành có giá trị ước đạt 197 tỉ đô-la Mỹ và chiếm 3% tổng sản phẩm trong nước (GDP) của nước này⁷. Ngành

5. The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching, *A Classification of Institutions of Higher Education*, 2000.

6. *Digest of Education Statistics*, 2000, Bảng 173.

7. *Digest of Education Statistics*, 2000, Bảng 331, 31